

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนา การปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี และเพื่อเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี

ในการศึกษาวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของวิธีการดำเนินการวิจัย โดยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การจัดเตรียมการวิจัย การดำเนินการวิจัย และการรายงานผลการวิจัย โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ข้าราชการของศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี จำนวน 1,226 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจำนวน 310 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิเคราะห์โดยใช้แนวทางจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยและลักษณะข้อมูลที่ศึกษา คือ นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาลงรหัสข้อมูล จากนั้นทำการประมวลผลและวิเคราะห์ผลโดยใช้เครื่องคำนวณคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวินิจฉัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนา การปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี สรุปผลการศึกษาวินิจฉัย ได้ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 310 คน จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ข้าราชการกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด มีอายุมากกว่า 40 - 50 ปี รองลงมา มีอายุมากกว่า 50 ปี สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ สมรส ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับชั้นยศของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนเกินกว่าครึ่ง คือระดับชั้นยศจ่าสิบตรี-จ่าสิบเอก และรองลงมาคือระดับชั้นยศสิบตรี-สิบเอก และมีกำเนิด (ที่มาก่อนเข้ารับราชการ) จากนักเรียนนายสิบเกินกว่าครึ่ง ส่วนรายรับโดยเฉลี่ยต่อเดือนของสมาชิก

ในครอบครัว (ที่พักอาศัยอยู่ร่วมกัน) ของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดมีรายรับโดยเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 20,000 บาท รองลงมามีรายรับโดยเฉลี่ยต่อเดือน สูงกว่า 20,000-30,000 บาท

2. ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับ สูงมาก

3. ผลการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ มาก

4. แนวทางในการพัฒนา ผู้วิจัยได้จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 การจัดวางกลยุทธ์ หรือการวางแผนกลยุทธ์

4.1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อหาโอกาสและภัยคุกคาม

4.1.2 การวิเคราะห์สถานการณ์ภายในเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อน

4.1.3 การกำหนดวิสัยทัศน์ และภารกิจ เป้าหมายการวางแผนยุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์

4.1.4 การกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์

4.1.5 การวิเคราะห์และเลือกกลยุทธ์

และจากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ ข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังนี้

1. กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำนวน 3 กิจกรรม ดังนี้

1.1 การศึกษาดูงานหน่วยงานที่สามารถเป็นต้นแบบหรือตัวอย่างในการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเชี่ยวชาญหรือชำนาญการ เพื่อนำไปสู่การขยายผลต่อกำลังพลส่วนใหญ่

1.3 การจัดตั้งหน่วยนำร่องเพื่อเป็นต้นแบบเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. กลยุทธ์ที่ 2 การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม 2 กิจกรรม ดังนี้

2.1 การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยสื่อของหน่วย ได้แก่ ระบบโทรทัศน์รวม สถานีวิทยุกระจายเสียง วารสารของหน่วย เสียงตามสาย การสั่งการและการประชุม

2.2 การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นไปตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยสื่อของหน่วย ได้แก่ ระบบโทรทัศน์รวม สถานีวิทยุกระจายเสียง วารสารของหน่วย เสียงตามสาย การสั่งการและการประชุม

3. กลยุทธ์ที่ 3 การสร้างองค์ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม 2 กิจกรรม ดังนี้

3.1 การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 การอบรมและบรรยายเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังนี้

1. กลยุทธ์ที่ 1 การสนับสนุนกิจกรรมและโครงการที่เป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม 2 กิจกรรม ดังนี้

1.1 การให้สวัสดิการเพื่อพัฒนาอาชีพเสริมแก่กำลังพลและครอบครัวของกำลังพล

1.2 การส่งเสริมให้กำลังพลรู้จัก ประหยัด ลด ละ เลิก อบายมุข

2. กลยุทธ์ที่ 2 การรณรงค์ให้มีการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม 2 กิจกรรม ดังนี้

2.1 การสั่งการและมอบนโยบายให้แก่หน่วยขึ้นตรงเพื่อนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับหน่วย ระดับครอบครัว และระดับบุคคล

2.2 การประชาสัมพันธ์เพื่อให้กำลังพลปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี

สรุปผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม พบว่า มีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับ สูงมาก ด้านที่มีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ด้านคุณธรรม มีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับ

สูงมาก ด้านที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำที่สุดคือ ด้านความมีเหตุผล แต่ก็ยังคงมีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณาเป็นเรื่องย่อย พบว่าเรื่องที่มีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับที่ต่ำที่สุดคือ ความพอประมาณ ซึ่งหมายถึงการทำอะไรที่เหมาะสมกับฐานะทางการเงินของตน มิใช่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงานของตน ซึ่งต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาแนวความคิดให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องต่อไป และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว จะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นมิใช่แค่ในอนาคตอันใกล้เท่านั้น ซึ่งยังมีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งก็ต้องมีการให้ความรู้ที่ถูกต้องต่อไป

2. การปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี

สรุปผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมพบว่า ระดับการปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ มาก ด้านที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ด้านคุณธรรม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ด้านที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำที่สุดคือ ด้านความพอประมาณ แต่ก็ยังมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นเรื่องย่อยพบว่าเรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง คือ การไม่ใช้เงินกู้ทั้งในระบบหรือนอกระบบ เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวการไม่ซื้อสินค้าที่เกินความจำเป็น มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขในเรื่องนี้ต่อไป อีกทั้งเมื่อพิจารณาถึงความรู้ความเข้าใจของข้าราชการศูนย์การทหารม้าแล้วพบว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับสูงมาก แต่มีการปฏิบัติตามในระดับ สูง ดังนั้นหากมีการปรับปรุงพัฒนาให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติให้มากขึ้นก็จะก่อให้เกิดประโยชน์เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้

1. จากการศึกษาวิจัย แม้ว่าข้าราชการของศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี ส่วนใหญ่จะมีระดับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสูงมาก แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต้องแก้ไข เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ หรือ ไปปฏิบัติได้ไม่เต็มที่ แผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาในเรื่องดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

2. ด้วยวัฒนธรรมองค์กรของทหาร ที่มีสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน มีระเบียบวินัย สามารถสั่งการและมอบนโยบายอันจะนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างรวดเร็ว หากนโยบายและการสั่งการเป็นไปด้วยความเข้าใจที่ถูกต้องและเหมาะสมก็จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยและกำลังพลของ

หน่วยอย่างยิ่ง ดังนั้นข้าราชการในระดับผู้บังคับบัญชา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างดี

3. เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถนำไปใช้ในการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ดังนั้นควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องถ่องแท้ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ต่อไป

4. ข้อคิดเห็นของผู้วิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจจากสรุปผลการวิจัย ก็คือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับสูงมาก แต่มีระดับการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากเท่านั้น ซึ่งประเด็นนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติมจากผลการตอบแบบสอบถามตอนที่ 4 ในการแสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถประมวลและวิเคราะห์ถึงเหตุที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติ ซึ่งในทัศนะของผู้วิจัย น่าจะมาจากสาเหตุที่สำคัญ ได้แก่

4.1 การขาดแนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสม

4.2 การขาดตัวอย่างหรือประสบการณ์จริงจากผู้ปฏิบัติที่ทำได้สำเร็จ

4.3 การขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาของหน่วย ในเรื่องการเป็นตัวอย่างที่ดี การสนับสนุนในเรื่องทรัพยากร และโอกาสในการดำเนินการ

4.4 การขาดการวางแผนนโยบายหรือยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม ในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติ

ข้อเสนอสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ ของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี รวมทั้งขยายขอบเขตให้มากขึ้นไปยังหน่วยทหารอื่นๆ ประชาชนในพื้นที่และชุมชนรอบค่าย เป็นต้น

2. ควรทำการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาข้อมูลและให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความละเอียดลึกซึ้งมากขึ้น อันจะนำไปสู่ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ดีมากยิ่งขึ้นต่อไป

3. ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อ การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ